



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

6 Vtrum peccatores sint ex charitae diligendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

& secundum hoc dicendum est, quod amicitia proprie non habetur ad seipsum, sed aliquid maius amicitia: quia amicitia unionem quandam importat. Dicit enim Dion. quod amor est virtus unitiva. Vnicuique autem ad seipsum est unitas, quae est potior unioni ad alium. Unde sicut unitas est principium unionis, ita amor, quo quis diligit seipsum, est forma, & radix amicitiae. In hoc enim amicitiam habemus ad alios, quod ad eos nos habemus, sicut ad nos ipsos. Dicitur enim in 9. *Ethic. quod amabilia quae sunt ad alterum, veniunt ex his quae sunt ad seipsum. Sicut etiam de principis non habetur scientia, sed aliquid maius scilicet intellectus. Alio modo possumus loqui de charitate secundum propriam rationem ipsius, prout scilicet est amicitia hominis ad Deum principaliter, & ex consequenti ad ea quae sunt Dei, inter quae etiam est ipse homo, qui charitatem habet. Et sic inter cetera, quae ex charitate diligit quasi ad Deum pertinentia, etiam seipsum ex charitate diligit.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod Greg. loquitur de charitate secundum communem amicitiae rationem. Et secundum hoc etiam procedit secunda ratio.

AD TERTIUM dicendum, quod amatores seipsum vituperant, in quantum amant se secundum naturam sensibilem, cui obtemperant: quod non est vere amare seipsum secundum naturam rationalem, ut sibi velint ea bona, quae pertinent ad perfectionem rationis. Et hoc modo praecipue ad charitatem pertinent diligit seipsum.

¶ Super Quaestiones vigesimae quintae articulum quintum.

ARTICULUS V.

Utrum homo debeat corpus suum ex charitate diligit.

In articulo 5. in responsione ad tertium, dubium adhuc post responsum restat de charitate, qua diligitur etiam corpus proximi, quod non potest nos redamare, quomodo ex charitate diligitur.

¶ Ad hoc dicitur, quod corpus proximi diligitur ex charitate, non ut amicus diligitur, proprie loquendo, sed ut pars amici & propterea sufficit redamatio amici, cuius est pars. respectu autem proprii corporis, neutrius redamatio requiritur. Et hoc singulariter vultur auctor per illam responsum docere.

¶ 3. Præ. Charitas, cum sit amicitia quaedam, ad eos habetur, qui reamare possunt: sed corpus nostrum non potest nos ex charitate diligit. ergo non est ex charitate diligit.

¶ 4. Præ. Amicitia charitatis fundatur super communicatione diuinae fructus: sed huiusmodi fructus corpus particeps esse non potest. ergo corpus non est ex charitate diligit.

¶ 5. Præ. Charitas, cum sit amicitia quaedam, ad eos habetur, qui reamare possunt: sed corpus nostrum non potest nos ex charitate diligit. ergo non est ex charitate diligit.

¶ 6. Præ. Charitas, cum sit amicitia quaedam, ad eos habetur, qui reamare possunt: sed corpus nostrum non potest nos ex charitate diligit. ergo non est ex charitate diligit.

¶ 7. Præ. Charitas, cum sit amicitia quaedam, ad eos habetur, qui reamare possunt: sed corpus nostrum non potest nos ex charitate diligit. ergo non est ex charitate diligit.

¶ 8. Præ. Charitas, cum sit amicitia quaedam, ad eos habetur, qui reamare possunt: sed corpus nostrum non potest nos ex charitate diligit. ergo non est ex charitate diligit.

¶ 9. Præ. Charitas, cum sit amicitia quaedam, ad eos habetur, qui reamare possunt: sed corpus nostrum non potest nos ex charitate diligit. ergo non est ex charitate diligit.

¶ 10. Præ. Charitas, cum sit amicitia quaedam, ad eos habetur, qui reamare possunt: sed corpus nostrum non potest nos ex charitate diligit. ergo non est ex charitate diligit.

in corpore nostro diligit non debemus ad eius remotionem anhelare deinde ad primum ergo dicendum, quod apud philosophos fugiebat corpus communem quamvis naturam, immo secundum hoc non volentem liari, secundum illud 2. ad Cor. 5. Nolumus sed superuacuari: sed volebat carere infirmitate, quae remanet in corpore, & corruptius, quae aggregat animam, ne possit Deo. Unde signanter dicit, De corpore mortali Deo frui non possit cognoscendo, & amando nisi per opera, quae per corpus agimus, ad Deum frui non possumus venire. Unde etiam ad hoc redunt dat quaedam beatitudo ad corpus, & corruptionis vigor, ut Augustinus in libro de Genesi ad litteram. Et ideo quia corpus aliquo modo est beatitudinis, potest dilectione charitatis amicitia quae est ad alterum, non autem in amicitiam ad seipsum vel secundum animam, vel secundum

AD SECUNDUM dicendum, quod corpus non diligitur nisi per opera, quae per corpus agimus, ad Deum frui non possumus venire. Unde etiam ad hoc redunt dat quaedam beatitudo ad corpus, & corruptionis vigor, ut Augustinus in libro de Genesi ad litteram. Et ideo quia corpus aliquo modo est beatitudinis, potest dilectione charitatis amicitia quae est ad alterum, non autem in amicitiam ad seipsum vel secundum animam, vel secundum

AD TERTIUM dicendum, quod Greg. loquitur de charitate secundum communem amicitiae rationem. Et secundum hoc etiam procedit secunda ratio.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod Greg. loquitur de charitate secundum communem amicitiae rationem. Et secundum hoc etiam procedit secunda ratio.

AD TERTIUM dicendum, quod amatores seipsum vituperant, in quantum amant se secundum naturam sensibilem, cui obtemperant: quod non est vere amare seipsum secundum naturam rationalem, ut sibi velint ea bona, quae pertinent ad perfectionem rationis. Et hoc modo praecipue ad charitatem pertinent diligit seipsum.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod peccatores non sunt ex charitate diligit. Dicitur enim in psal. 118. Iniquos odio habui: sed David charitatem perfectam habebat ergo: ex charitate magis sunt odiendi peccatores, quam diligit.

¶ 2. Præ. Probatio dilectionis, exhibitio est operis, ut Greg. dicit in Hom. Pent. sed peccatoribus inhi non exhibent opera dilectionis, sed magis opera, quae videtur esse odij, secundum illud psal. 100. In maritino interficiebam omnes peccatores terre. Et dominus praecipit, Exod. 22. Maleficos non patieris vitare. Peccatores non sunt ex charitate diligit.

¶ 3. Præ. Ad amicitiam pertinet, ut amicum velimus bona: sed sancti ex charitate operantur malis, secundum illud psal. 109. Peccatores in infernum. ergo peccatores ex charitate diligit.

¶ 4. Præ. Proprium est amicum de eiusdem genere, & idem velle: sed charitas non facit velle, peccatores volunt, neque facit gaudere de hoc, peccatores gaudent, sed magis facit contrariari. Peccatores non sunt ex charitate diligit.

¶ 5. Præ. Proprium est amicum similitudinis, ut dicitur in 8. *Ethic. sed cum peccatores similitudinis, secundum illud 2. ad Cor. 6. Exite de medio peccatores non sunt ex charitate diligit.

¶ 6. Præ. Proprium est amicum similitudinis, ut dicitur in 8. *Ethic. sed cum peccatores similitudinis, secundum illud 2. ad Cor. 6. Exite de medio peccatores non sunt ex charitate diligit.

¶ 7. Præ. Proprium est amicum similitudinis, ut dicitur in 8. *Ethic. sed cum peccatores similitudinis, secundum illud 2. ad Cor. 6. Exite de medio peccatores non sunt ex charitate diligit.

¶ 8. Præ. Proprium est amicum similitudinis, ut dicitur in 8. *Ethic. sed cum peccatores similitudinis, secundum illud 2. ad Cor. 6. Exite de medio peccatores non sunt ex charitate diligit.

¶ 9. Præ. Proprium est amicum similitudinis, ut dicitur in 8. *Ethic. sed cum peccatores similitudinis, secundum illud 2. ad Cor. 6. Exite de medio peccatores non sunt ex charitate diligit.

¶ 10. Præ. Proprium est amicum similitudinis, ut dicitur in 8. *Ethic. sed cum peccatores similitudinis, secundum illud 2. ad Cor. 6. Exite de medio peccatores non sunt ex charitate diligit.

¶ 11. Præ. Proprium est amicum similitudinis, ut dicitur in 8. *Ethic. sed cum peccatores similitudinis, secundum illud 2. ad Cor. 6. Exite de medio peccatores non sunt ex charitate diligit.

¶ 12. Præ. Proprium est amicum similitudinis, ut dicitur in 8. *Ethic. sed cum peccatores similitudinis, secundum illud 2. ad Cor. 6. Exite de medio peccatores non sunt ex charitate diligit.

Ca. 4. de diuino. in parte 2. & parte 1. non multum remota a fine.

Lib. 9. Ethic. cap. 8.

princ. to. 5. 3. di. 28. art. 7. Et virt. q. 2. art. 7. cor. ad 24. & 25.

Lib. 1. c. 23. & 26. co. 3.

ARTICVLVS VII.

Super Quaestiois vigesima septima Articuli septimum.

Utrum peccatores diligant seipsos.

ex charitate diligendi, sed culpa eorum Deo contraria...

Ad primum ergo dicendum, quod iniquos propheta odio habuit...

Ad secundum dicendum, quod amici peccantibus, sicut philosophus dicit in 9. Eth. non sunt subtrahenda...

Ad tertium dicendum, quod huiusmodi increpationes, quae in sacra scriptura inveniuntur, tripliciter possunt intelligi...

Ad quartum dicendum, quod ex charitate diligimus peccatores, non quidem ut uelimus quae ipsi volunt...

Ad quintum dicendum, quod conuiuere peccatoribus, infirmis quidem est vitandum propter periculum, quod eis imminet...

Ad septimum sic proceditur. Videtur quod peccatores seipsos diligant...

Præter. Peccati non tollit naturam: sed hoc unicuique conuenit ex sua natura...

Præter. Omnibus est diligibile bonum, ut Dionysius dicit in 4. c. de di. no. sed multi peccatores reputant se bonos...

Sed contra est, quod dicitur in Psal. 10. Qui diligit iniquitatem, odit animam suam.

Respondens. Dicendum, quod amare seipsum vno modo commune est omnibus...

Ad hoc probat philosophus in 9. Eth. per quinque, quae sunt amicitiae propriae...

In art. 7. sige in corde tuo conclusiones huius articuli...

3. di. 29. ar. 5. Et virt. q. 2. art. 12 ad 6. Et pl. 10.

lib. 14. c. vi. in prin. to. 5.

Cap. 4. parte 1. ante modum.

lib. 9. cap. 4. com. 5.